

318. Dnes mne opustil kamarád z dětství...

Vlastně to není přesné. Přesněji řečeno jsem se dnes dozvěděl, že kamarád z dětství opustil tuto pozemskost před ¾ rokem, aniž by mi o tom někdo řekl, aniž bych to věděl. To je pro toto zamyšlení docela důležité.

Vyplývá z toho, že jsem jej nejméně ¾ roku neviděl a nijak mi to nevadilo. Ne, já jej dokonce neviděl léta, přesto, že žijeme ve stejném městě a beru jej jako osobu docela blízkou. O tom bude toto dnešní zamyšlení...

Dnes mi Facebook/FB/ svou automatickou cestou oznámil, že můj kamarád z dětství má narozeniny, abych mu popřál. Hned se mi vybavilo, že to bylo už před rokem stejné, já mu na Facebook, který jinak nesleduji, napsal přání, na které nikdo nereagoval. Zdálo se, že kamarád FB vůbec nenavštěvuje/jako já/, tak jsem takové přání bral za zbytečné. Přesto jsem mu dnes opět přání na FB napsal. Během pár minut mi přišla odpověď od jeho dcery, že tatínek v lednu zemřel. Zasáhlo mne to překvapivě hluboce a bolestně...zvláštní, že? Léta se nestýkáme, ani si nenapišeme, žijeme si své životy, aniž cítíme potřebu po kontaktu, a přesto...

Vybavily se mi dvě věci.

První. Celá léta oblažuji manželku různými vtipnými citáty Tondy - to je onen kamarád. Přitom si léta říkám, že když jsme se jako jinoši stýkali, nikdy mi tak vtipný nepřípadal... Také se mi o něm párkrát zdálo... Přesto jsem necítil potřebu ho vyhledat, a to jsem dobře věděl, kde bydlí. Vždyť jsem ho tam mnoho let navštěvoval. Asi před sedmi lety, kdy jsem se věnoval fotografování, jsem navštívil soutěž modelářů a tam Tonda potkal jako jednoho ze soutěžících. Setkání bylo krátké, ale stejně přátelské, jako když jsme byli „kluci“. Soutěž jsem nafotil a dokonce je dodnes zveřejněna na jednom z mých webů. Ale ani to nás k sobě fyzicky nevrátilo, nenavštívili jsme se. Přesto mne po celá léta provázely jednak ony výroky Tondy, ale i jeho „obraz“, který se mi sem tam objevil v mysli. Nebylo to nic konkrétního, nic, co by mělo nějaký obsah a sdělení. Spíš to byl jen takový „přátelský vjem“. Vlastně nevím, jestli i Tonda měl takovou mou stopu ve svém nitru, jako já tu jeho. Já však mohu říci, že mne Tonda provázel od základní školy až do dneška, ač jsme se nepotřebovali vidět a své přátelství tak stvrzovat a obnovovat. A když jsme se tehdy po mnoha a mnoha létech potkali na té soutěži, taky jsme vyměnili jen pár vět.

Možná bych mohl přidat jednu zajímavou vzpomínku. Před cca 20-ti lety jsem si dovezl z Brna originální fotky Trigonu. Měl jsem je jen půjčené a chtěl jsem si z nich udělat kopie. Tehdy nebyly žádné skenery, ani jiné technické možnosti. Jen fotografie a zvětšenina. Tonda byl tehdy policejní technik a já za ním jel na služebnu a tam jsme dělali kopie... Neptal se, jen ochotně pracoval...a dál nebylo nic, ale kdo ví, jestli se jej v duchu něco nedotklo, nevím...nikdy jsme o tom nemluvili, ani o mých názorech a směřování.

Druhý postřeh. Když jsem si tak dnes rekapituloval své bolestné procítění jeho odchodu, položil jsem si zajímavou otázku. Zasáhl by mne stejným způsobem odchod čtenářů, se kterými jsme se léta scházeli a probírali jsme nadšeně to, co se zdálo tak naplňovat naše duše? Musel jsem si odpovědět, že by mne odchod těchto lidí rozhodně takto nezasáhl. A to jsem se s nimi scházel léta a léta své dospělosti...

A tak jsem si musel položit další otázky. Proč se mne odchod nějakého dětského kamaráda, kterého jsem léta neviděl, ač jsem mohl, dotýká víc, než čtenářů se kterými mne spojuje Poselství?

Je to snad tím, že dětská přátelství jsou čistší ve své prostotě a doba dětství není tak spoutána hloubáním rozumu?

Mám známé čtenáře, se kterými jsem se dlouho stýkal, ale dnes už se nevidíme. Zdálo by se, že je to stejný případ, ale není. Neobjevuje se mi jejich obraz, nevzpomínám na to, co kdy řekli. Ano, mohu si na ně vzpomenout, když CHCI, tedy když si to naplánuji, ale samovolně se mi to neděje. Já si je musím cíleně „vyvolat“, ale Tonda se mi zjevoval

sám, bez chtěného rozhodnutí. A to mi připomenulo to, co je psáno o chtěné a plánované modlitbě, oproti té, která samovolně vytryskne z nitra. Tonda přicházel sám, čtenáře musím „vyvolat“. A proč je vyvolám? Protože čteme společnou knížku, protože věříme stejným myšlenkám, protože jsme se kdesi sešli a máme na to vzpomínku.

Jistě můj vztah ke kamarádovi z dětství je jednodušší a není zatížen žádným plánováním, přemýšlením, je tedy „přirozený“. Co toto zjištění říká o našich dospělých čtenářských vztazích? Jsou snad vykalkulované? Do jisté míry asi ano, taky jim chybí ona dětská bezprostřednost. Ta, o které mluvil Ježíš při svém výroku *Budte jako děti*. V dnešní situaci si uvědomuji, že i tento výrok je námi dnes poněkud zmrzačen, když se snažíme chovat „plánovaně dětsky“, což může působit poněkud infantilně, podobně jako pošetilí starci s dětskými zábavami. Jako když se dnes důchodci navléknou do oblečení mladých nebo se potetují jako ti mladí „trestanci“. Stále hrajeme nějaké role... Takové, o kterých si myslíme, že nám přinesou ocenění. Na rozdíl od komediantů a politiků nečekáme potlesk davů, my čekáme přitakání, pochvalu shůry. Jenže my nejsme jako děti, a proto si na děti nelze hrát ani v dospělém, ani kmetském věku, jinak je výsledek poněkud trapný.

Tak jsem dnes procítil, že „hra na přátelství“, kterou jsem léta hrál s mnohými čtenáři v domnění pravosti a jakési logiky toho, že když věříme ve stejný cíl musíme automaticky být „kamarádi“. Dnes mi Tonda posmrtně ukázal, že je to všechno trochu jinak. A tím nechci ani v nejmenším snižovat hodnotu všech vztahů, které jsem kdy měl a mám se čtenáři. To v žádném případě! Vše má svou hodnotu a ta nesmí být snižována, bagatelizována a nedocněna. Ale taky platí, že vše má být pravdivě pochopeno a pojmenováno.

Mezi čtenáři jsem měl mnoho známých, se kterými jsme se chápali jako „přátelé“. Jak léta mýjela, snaha po setkáních, rozhovorech a nějakém kontaktu se vytrácela. Někteří se vzdálili od Poselství, a tak je odpoutání logické, protože ono stálo jen na Poselství. U jiných zůstala vazba na Poselství, ale došlo k rozdílnému pohledu na svět i člověka...a to je trochu zvláštní, když se Poselství týká právě toho. Vlastně mi z nemalé skupiny čtenářů „zůstali“ jen pár těch, kteří se snaží ponořit do Poselství hlouběji.

Přesto ani oni nejsou tím, co je Tonda... S nimi mne spojuje směr, vnější snaha, s ním však cosi niterného, snad cosi z jiných životů. To však není podstatné, odvolávka na karmu a minulé životy se nám taky stává jistým klišé, a tak ji nechci vyvolávat.

Pro mne je určitým novým zjištěním, že vztahy postavené na Poselství, což jsem považoval za nejpevnější půdu, se ukazují jako nepevné, mnohdy prázdné, nestálé a nemající skutečné niterné zakotvení v duchu člověka.

Kupodivu je dokáže lehce překonat kamarádství z dětství postavené na mnohem menších věcech, než jsou „velké ideály“, o nichž mluvíme.

S Tondou mne spojovaly technické koníčky a láska k vědeckofantastické literatuře, kterou jsme oba vášnivě četli. Z dnešního pohledu vnímám svou tehdejší zálibu v literatuře, která mluvila o „jiných světech“, jako tehdy jediné možný předstupeň k pozdějšímu hledání duchovních hodnot. Vyrostl jsem v rodině nevěřících, kde náboženství bylo ignorováno. Nevzpomínám si, že by je někdy někdo kritizoval, spíše, jako by ani neexistovalo. Takže touto cestou, ani výchovou, ani lidmi z okolí bych se nikam dál jistě nedostal. Příklon ke SCI-FI byl obecně společností akceptován, a tak byla tato cesta „volná“. Proto z dnešního pohledu mohu říci, že jsme tehdy v době jinošství měli společnou „skoro duchovní“ cestu. Povrchně pozorováno, to byly vnější věci, ale při hlubším pohledu dnes vidím i hlubší kořeny, které mne později dovedly dále. Nevím, kam došel či nedošel on, ale uvědomuji si, že mimo nějaké karmické vazby jsme mohli mít v sobě společnou, i když tehdy ještě nepochopenou, touhu po vyšších světech, a tak i po cestě vzhůru.

A snad právě proto, že to bylo neuvědomělé, nepodléhalo to přemýšlení, bádání, ale zůstalo to jen jako touha rozumem nepochopená, a tak nenasměrovaná. A právě tato nezformovaná a proto i násilně nezkrivená touha to mohla být, která v nás zůstala jako čistý pramen, mířící k těm „neznámým světům“, tedy vlastně vzhůru. Na to jsme se nemuseli scházet a „diskutovat“, ale zůstalo mezi námi vlákno, které spojovalo obě duše jistou stejnorodostí.

Vzpomeňme, že Abdrushin řekl svým povoláním někdy v roce 1930, že doposud plnili vše správně, protože nevědomě, ale nyní už budou muset konat s plným vědomím...a pak se vše s povoláními začalo řídit do zkázy. A v tom nacházím jisté podobnosti i pro ten můj rozpor mezi „mnou a Tondou“ oproti později „mnou a čtenáři“.

Je to možná trochu smutné zjištění, ale je dost logické na to, abych je bral vážně. Čtenáři přicházeli do mého života, odcházeli, ale v nitru mi po jejich odchodu zůstala vždy jen krátká prázdnota, ...po nich tam zbylo velmi málo...a někdy dokonce i trpká pachuč na jazyku.

Rozloučení s Tondou mi vlastně nepřineslo nic převratně nového, ale jen v prožití potvrdilo to, co jsem mnohokrát pocítil jako zklamání a bolest. Člověk by se však měl poučit, aby nemusel prožívat donekonečna stejné dětské nemoci...

Tak jsem si též uvědomil, že mi ve slovníku chybí jedno slovo, jeden pojem. Vlastně mi nestačí jen tři pojmy - cizí, známý a přítel, abych mohl obsáhnout postoj „ke“ a „od“ svých spolubližních.

Známy je člověk, kterého trochu nějak znám. Neznám jej do hloubky, neznám celou jeho osobnost. Přítel/kamarád je někdo, koho „nesu ve svém srdci“. To znamená, že s ním musím mít společného něco hluboko ve svém nitru. Na to nestačí stejná vnější cesta, podobné názory a vnější společná činnost. Dokonce na to nestačí ani víra v Poselství. Přítel zůstává přítelem i při změnách vnějších okolností. Protože jsem zažil mnoho „přátelských čtenářů“, se kterými jsem rád strávil mnoho času, ale při vnějších změnách vztah rychle vyprchal a byl udržován jen chtěným vnějším způsobem, nemohu je chápat jako skutečné „kamarády“. Jsou však přesto něčím mnohem hodnotnějším /většinou/, než jen ti „známí“. Proto mi chybí nějaký pojem, do kterého bych zařazoval „známé čtenáře“. Jsou přece jen víc, než *známí*, ale míň, než *kamarádi*...

Další, ještě všeobecnější pojem „čtenář Poselství“ by mne měl nějak spojovat se všemi, kdo se snaží jít stejnou cestou, jako já... Jenže za ta léta jsem poznal více čtenářů, které bych správně vůbec tímto slovem nazývat nemohl a to přesto, že knihu skutečně „četli“ a čtou. Takže se opět potvrzuje to, že podstatné je jen to „uvnitř“ člověka, protože všechny ty vnější věci, byť jakkoliv pěkné, užitečné a inspirativní, nemusí zcela vykreslovat nitro člověka. Jde jen o zralost ducha a jeho zaměření určitým směrem, jen to dá stejnorodost, které umožňuje jisté souznění a tím i vnitřní vztah, který se dá pojmenovat „kamarád“.

Ovšem v uvedeném příkladu „Tondy“, kterého jsem léta neviděl a vůbec nevím, jaké měl názory, k čemu se přikláníl a kam směřoval, je řeč o stejnorodosti ducha poněkud problematická. A schovat za to naše „já to tak cítím“ mne už dávno neláká. V tomto případě mi to spíše připomíná nějaké naladění na stejnorodost, která kdysi byla v tom smyslu, že i minulý duchovní prožitek je možné si vyvolat v plné síle i po létech... Nenapouji se tedy na současný stav onoho člověka, ale spojuji se s živými obrazy minulosti.

Když jsem pod úhlem těchto myšlenek nahlédl na Facebook tohoto „kamaráda“ ve snaze zjistit, jaký byl, nenašel jsem nic, co by mi pomohlo. Ale našel jsem odkaz na stránky jeho dospělých dětí. A tam jsem objevil, jak si jeho syn z Afriky dovezl černošku, vzal si ji, má s ní dítě a asi nyní žije v tom domě, který jsem měl doposud spojený s kamarádem, typickým Čechem, domácím typem, kutilem, modelářem. Jistě, to že má jeho syn za manželku černošku, že střílí ze samopalů, apod., to neznamená nic, co by mělo vést ke změně mého vztahu k Tondovi. Ale přece jen... Uvědomil jsem si, že vůbec nemám představu, jaké měl názory, protože taková představa jeho života je mi docela cizí... Ale znovu zopakuji. Z toho děje neusuzuji na to, jestli je to „špatné“ nebo „dobré“, jen na to, že vlastně vůbec nevím, jaké měl dnes názory. Proto taky nevím, jestli bychom si rozuměli nebo stáli v názorech úplně jinde, a to by nás od sebe odpudilo. Musím si tedy připustit, že kdybych ho dnes více poznal, můj vztah by byl jiný a třeba bychom se zcela rozešli, přesto jsem k němu léta „cítil“ náklonnost a přátelství. Možná tedy už ne k němu, ale k jeho stavu před lety.

Tak mi život stále ukazuje, že vše je sice jednoduché a prosté, ale jak o tom člověk začne více přemýšlet, nebo se jen hlouběji zanoří do situací, zjišťuje, že vše pod povrchem je komplikované a jiné, než si myslíme. Ano, jistě, to jsou důsledky naší komplikované činnosti, která to prosté zamotá a zkomplikuje. Nicméně to mne jen varuje před ukvapenými závěry, ale nepomáhá mi zjistit skutečný stav situace, pokud nemám více informací.

Tak jsem vlastně dospěl jen k tomu, že nějaké „sympatie“ a „přátelství“, které nejsou prověřeny skutečnými současnými prožitky, mohou být sice „pravé“, ale vůbec nemusí znamenat, že bych si s tím člověkem rozuměl nebo s ním dokonce šel společnou cestou...a že bych se tedy na něj měl vázat. A tento postřeh může být docela užitečný, aby se člověk nevázal na nějakou minulost, i když je pěkná nejen pozemsky, ale i niterně. Tak, jak se nemá vázat na „lásku k domovu“ v tom smyslu, jak je to popsáno v přednášce: *Den svatodušní* ve Sborníku nezařazených přednášek pana Kováře.

Tak se Tondo měj dobře na svých cestách, ať už vedou kamkoliv. Přeji ti, aby tě nakonec dovedly k dobrému cíli...

-ZF-
